

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ
БЕРЕСТИНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОМУНАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-
ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ» ХАРКІВСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Голова
робочої групи

Світлана
ПАСІЧНИК

Циклова комісія викладачів спеціальності «Дошкільна освіта», педагогіки
та окремих методик

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Виховання дітей раннього віку
Викладач (-і)	Ткаченко Лідія Микитівна
Контактний телефон викладача	+380662970000
E-mail викладача	tkln0504@gmail.com
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта
Галузь знань	A Освіта
Спеціальність	A2 Дошкільна освіта
Професійна кваліфікація	Вихователь закладу дошкільної освіти
Додаткова спеціалізація	Сімейний вихователь Асистент вихователя закладу дошкільної освіти
Статус освітнього компонента	Вибірковий
Формат освітнього компонента	Лекції, самостійна робота
Обсяг освітнього компонента в кредитах ECTS	2,0
Посилання на освітній сайт викладача	tkachenkolm.blogspot.com
Консультації	Очні консультації: 1 год.
2. Анотація до курсу	
Освітній компонент «Виховання дітей раннього віку» вивчається здобувачами освіти спеціальності A2 Дошкільна освіта на першому курсі у першому семестрі і присвячений ознайомленню майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти із теоретичними знаннями про специфіку організації життєдіяльності і освітньої роботи у сучасних умовах дошкільного виховання у групах раннього віку та взаємодії з сім'єю вихованців, практичними вміннями щодо використання різних форм і засобів педагогіки партнерства. Особливий акцент зроблений на синтезі теоретичних і прикладних складових змісту курсу.	
3. Мета та завдання курсу	
Мета освітнього компонента «Виховання дітей раннього віку» полягає у формуванні у здобувачів освіти цілісного уявлення про особливості виховання, навчання, розвитку дітей раннього віку, методи організації і проведення різних видів діяльності з дітьми раннього віку; забезпечення теоретичної і практичної підготовки майбутнього фахівця до здійснення виховання і навчання дітей від народження до трьох років; висвітлення особливостей побудови освітньо-виховного процесу на основі особистісно-орієнтованої моделі, формування цілісного	

уявлення про особливості розвитку та виховання дітей в період від народження до трьох років; творче оволодіння досягненнями світової цивілізації в галузі виховання та навчання дітей раннього віку, надбаннями педагогічних традицій українського народу; сприяння професійному вдосконаленню.

Завдання:

- сформувати у майбутніх вихователів знання про мету, завдання, зміст і методи виховання раннь раннього віку;
- сформувати уявлення про особливості психофізіологічного та показники загального тку дітей раннь раннього віку;
- ознайомити з надбаннями педагогічних традицій українського народу, педагогічними ми, світов досвідом виховання дітей раннього віку;
- формувати здатність до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання і розвитку и в умова умовах родинно-суспільного виховання;
- навчити творчому підходу до педагогічної діяльності;
- підготувати до практичного здійснення навчально-виховної діяльності педагога у сучасних х дошкі дошкільної освіти;
- розвивати уміння педагогічного прогнозування та визначення рівня розвитку дітей раннього
- ознайомити майбутніх фахівців із роллю родини у розвитку дитини раннього віку, сформувати усвідомлення необхідності партнерства між закладом дошкільної освіти та сім'єю.

4. Результати навчання (компетентності)

Результати вивчення освітнього компонента:

- розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.;
- розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього;
- встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.;
- мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей;
- визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на і програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності;
- враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	32
семінарські заняття / практичні / лабораторні	-
Самостійна робота	28

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / Вибірковий
Перший	A2 Дошкільна освіта	Перший	Вибірковий

Тематика курсу

Змістовий модуль 1. Особливості розвитку дітей раннього віку

Тема, план	Форма заняття	Літерату ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконанн я
------------	------------------	----------------	---------------	----------------	-------------------------

Тема 1. Предмет, завдання та становлення і розвиток педагогіки раннього дитинства	Лекція	1; 2; 3; 5; 16; 24; 25; 26	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2 години	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 2. Значення раннього дитинства. Характеристика і особливості розвитку дітей періоду раннього дитинства.	Лекція	1; 2; 3; 11; 13; 16	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2 години	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 3. Сучасні програми навчання, виховання та розвитку дітей раннього віку.	Лекція	1; 2; 5; 6; 7; 16	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2 години	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 4. Особливості розвитку дітей першого року життя	Лекція	1; 5; 6; 7; 16	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 5. Організація життя та виховання немовляти.	Лекція	1; 2; 5; 6; 7; 16	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 6. Особливості розвитку дітей другого року життя Організація режиму та виховної роботи	Лекція	14; 17; 20; 23	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 7. Характеристика розвитку дітей третього року життя, Явище «кризи трьох років», засоби запобігання її негативним наслідкам	Лекція	14, 17, 20, 23	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 8. Методика організації режимних процесів та виховної роботи з дітьми третього року життя.	Лекція	14; 17; 20	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал – 5	тиждень

Самостійна робота				Максимальний бал – 5	
КТ1			1 година тести	Максимальний бал – 5	
Змістовий модуль №2. Організація навчально-пізнавальної діяльності дітей раннього віку					
Тема 9. Теоретичні засади організації навчально-пізнавальної діяльності дітей раннього віку	Лекція,	1;2;5; 6; 7;13; 16	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал - 5	тиждень
Тема 10 Методика організації режимних процесів та виховної роботи з дітьми третього року життя.			Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2		
Тема 11. Роль гри та предметно-ігрового середовища в розвитку дітей раннього віку	Лекція	5; 9; 11; 16	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 12. Особливості організації навчання з різних розділів програми.	Лекція	6; 7; 14	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 13. Навчання дітей другого і третього років життя. Методика проведення занять	Лекція	4; 5; 11;	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 14. Основні напрями організаційно-методичної роботи в групах раннього віку. Планування навчально-виховної роботи з дітьми.	Лекція	4; 5; 11;	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал – 5	тиждень
Тема 15. Адаптація дітей раннього віку до	Лекція,	3;4; 5;8; 11	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів	Максимальний бал - 5	тиждень

умов закладу дошкільної освіти			2		
Тема 16. Робота з батьками дітей раннього віку. Сучасні підходи до співпраці ЗДО з батьками	Лекція	3, 4, 5, 14	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового рівнів 2	Максимальний бал - 5	тиждень
Самостійна робота				Максимальний бал – 5	
КТ2			1 година тести	Максимальний бал – 5	

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Максимальна оцінка – 100 балів. Система оцінювання рівня навчальних досягнень ґрунтується на принципах ЄКТС та є накопичувальною. Здобувачі впродовж семестру готуються до лекційних занять, виконують дві модульні контрольні роботи. Для забезпечення оперативного контролю за успішністю та якістю рівня навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти освітній компонент поділяється на два семестрові модулі. Перший модуль оцінюється у максимально можливі 50 балів, другий – 50 балів. Загальна система оцінювання включає оцінки за лекції (5 балів), за підсумковий контроль (тести) (5 балів) та самостійну роботу (5 балів). Також враховуються виконані завдання репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів.
Вимоги до письмової роботи	Модульний контроль складається з тестових завдань. Також враховуються виконанні завдання частково-пошукового та творчого рівнів, що передбачають підготовку рефератів, доповідей, відео презентацій, аналіз та розробку зразків різних форм роботи з батьками
Умови допуску до заліку	До заліку допускаються здобувачі фахової передвищої освіти, які виконали всі види навчальних елементів освітнього компонента не менш, ніж на 60 %. Залік відбувається за всіма темами освітнього компонента. Складання/перескладання заліку відбувається за встановленим розкладом.

7. Політика курсу

Здобувач зобов'язаний своєчасно та якісно виконувати всі отримані завдання, відвідувати консультації викладача з метою з'ясування всіх не зрозумілих під час самостійної роботи питань. Такий підхід сприяє формуванню академічної культури та академічної доброчесності, здобуттю навичок самостійної роботи і формування відповідних компетентностей, як для успішного навчання на відповідному освітньому рівні, так і для майбутньої професійної діяльності. Викладач на першому аудиторному занятті надає повну інформацію щодо усіх складових освітнього компонента, роз'яснює кількісне та якісне наповнення змістовних модулів, рекомендує відповідну фахову літературу, інформує щодо критеріїв оцінювання рівня навчальних досягнень здобувача з усіх видів та форм навчання та термінів контрольних заходів. Викладач здійснює консультації відповідно до затвердженого графіка. Відсутність здобувача на МКР відповідає оцінці «0». Складання/перескладання заліку відбувається за

встановленим розкладом. Якщо здобувач освіти пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести 1, Тести 2)

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) затверджений наказом МОН України від 12. 01. 2021 р. № 33. / наук. керівник А. М. Богуш. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/2020/21.12/bazovyy%20komponent%20doshkillya.pdf>. (дата звернення : 20.04.2025).
2. Гуржик М. Вчимо батьків мистецтву виховання. *Дитячий садок*. 2004. № 39. С.8-12.
3. Дитина : освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г. В. Беленька та ін. Київ: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
4. Жебровський Б. М. Пренатальна і перинатальна педагогіка / Б. М. Жебровський. - Тернопіль : Мандрівець, 2013. - 86 с.
5. Комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку «Соняшник» / Л.В. Калуська. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 88 с.
6. Кононко О. Л. Психолого-педагогічні аспекти розвитку дитини раннього віку: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 255 с. 14.
7. Кравцова В. М. Майстер – класи для вихователів ДНЗ. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 248с
8. Ладивір С. Виховуємо гуманні почуття у дітей. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 168 с.
9. Маляточко: програма розвитку дітей пренатального та раннього віку / автор. колектив; наук. керівник К. Л. Крутій. Запоріжжя: ТОВ «ЛПС ЛТД», 2020. 90 с. 15.
10. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; наук. ред. Г. В. Беленька. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 352
11. Народні перлини для маленької дитини / упоряд. О. Яловська. Тернопіль: Мандрівець, 2013.408
12. Настільна книга вихователя ДНЗ / упор. Л. А. Швайка. Харків: Видавнича група «Основа», 2009. 496 с.
13. Нові форми роботи з батьками дошкільників / авт.- упоряд. Л. М. Витовтова, В. О. Маренич. Харків: Вид. група «Основа», 2022. 159 с. (Серія «Новий Базовий компонент»).
14. Омеляненко В. Л., Кузмінський А. І. Теорія і методика виховання: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Знання, 2008. 415 с.
15. Педагогіка дітей раннього віку: навч.-метод. посіб. / Н. В. Рогальська. Умань: ФОП

Жовтий О. О., 2015. 150 с.

16. Полєвікова О. Б., Швець Т. А. Сім'я та дитячий садок: виховуємо дитину разом. Харків : Вид. група «Основа», 2018. 126 с. (Б-ка журн. «Дошкільний навчальний заклад»; Вип. 7 (07))
17. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник. 2-ге вид., доповн.. Київ : Академвидав, 2013. 464 с.
18. Програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років «Оберіг». Тернопіль : Мандрівець, 2014. 160 с.
19. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. . Тернопіль : Мандрівець, 2013. 264 с.
20. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» / Р. М. Борщ, Д. В. Самойлик. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 30 с.
21. Рагозіна В. В., Очеретяна Н. В. Пластилінові горошинки. Заняття з малюками від 1-го до 3-х років. К.: Вид-во «Зірка». 2012. 21 с. 22.
22. Сенсорний розвиток дошкільнят. Ранній вік / М. Л. Кривоніс, О. Л. Дроботій. Харків : Вид-во «Ранок», 2015. 192 с. 23.
23. Сучасне заняття в дошкільному закладі : навч.-метод. посіб. / за ред. Н. В. Гавриш, О. О. Ліннік, Н. В. Губанова. Луганськ : Альма-матер, 2007. 496 с.
24. Тельчарова О. П. Педагогіка раннього дитинства: навчально-методичний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2017. 229 с.
25. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки / За ред. Борисової З. Н. Київ: Вища школа, 2004. 510 с.